

Vídeňský akční plán „Fotbal pro rozvoj“

Fotbal je nejpobulárnější sport světa a může hrát obrovskou roli v sociálním a hospodářském rozvoji. Nevnímáme ho jako cíl sám o sobě, ale jako účinný nástroj rozvoje. Fotbal zajímá a baví všechny bez rozdílu národnosti, regionální příslušnosti, rasy, náboženství, etnika, pohlaví, věku, schopností nebo sociálního a ekonomického postavení. Je to univerzální jazyk, kterým se lidé mohou svobodně vyjadřovat, když dostanou šanci, a jedna z mála příležitostí, kdy si mohou navzájem porozumět.

My, zástupci 63 rozvojových neziskových organizací a iniciativ, organizací propagujících rozvoj prostřednictvím sportu, fotbalových klubů a asociací, iniciativ fotbalových příznivců, sdružení hráčů, sportovních organizací a médií, akademických institucí i vládních orgánů včetně státních rozvojových agentur, OSN a orgánů Evropské unie z 26 evropských a afrických zemí, kteří jsme se shromáždili na vídeňské konferenci nazvané „Rozvoj prostřednictvím fotbalu“ ve dnech 23–24 dubna 2010, se zavazujeme, že budeme plně využívat fotbal a další sporty k překonávání zaostalosti, chudoby, nerovnosti žen a mužů, všech forem diskriminace a sociálního vyloučení.

Jsme odhodláni angažovat se v navazování kontaktů za účelem výměny zkušeností a osvědčených postupů.

I. apelujeme na všechny fotbalové organizace včetně federací, asociací a klubů i na orgány mezinárodní a státní správy, rozvojové agentury a sportovní sponzory, aby:

- uznali a pochopili, že fotbal a sport obecně skutečně mohou přispívat k udržitelnému sociálnímu rozvoji;
- iniciovali a podporovali rozvoj prostřednictvím fotbalu a dalších aktivit, jako jsou například vzdělávací a osvětové programy;
- bojovali proti rasismu a všem formám diskriminace ve sportu a podporovali začleňování a zapojování menšin a migrantů do sportu a prostřednictvím sportu;
- navrhovali a přijímali sociálně odpovědné politiky;
- podporovali a iniciovali využívání fotbalu a sportu obecně k dosažení rozvojových cílů tisíciletí i po roce 2015;
- využili mistrovství světa FIFA 2010 v Jihoafrické republice a následující velké fotbalové akce k informování veřejnosti o sociálních a rozvojových otázkách;
- aktivně řešili obchodování s mladými a nezletilými hráči a jejich využívání, využívání zranitelných skupin a sexuální zneužívání ve sportu;
- podporovali iniciativy v oblasti rozvoje prostřednictvím sportu, zvláště na místní, amatérské úrovni, a využívali současně i bývalé hráče a sportovce z globálního Jihu jako vzory pro mládež;
- navazovali partnerství s organizacemi, které se snaží používat fotbal jako prostředek k podpoře rozvoje, boji s chudobou a upozorňování veřejnosti na problémy životního prostředí a nerovnost lidí ve světě, a podporovali spolupráci mezi zeměmi Jihu;
- vyčleňovali alespoň 0,7 % celkových příjmů na sociálně odpovědné iniciativy na podporu rozvoje a boje proti diskriminaci.

II. Praktická doporučení

Vzdělávání v oblasti rozvoje prostřednictvím sportu: zaměření na školy a mládež

- propojování fotbalu a dalších sportů s výukou v rámci neformálního vzdělávání v marginalizovaných společenstvích, která nejsou zapojena do většinového vzdělávacího systému nebo kde by klasická výuka ve třídě nebyla efektivní
- vytváření vzdělávacích strategií zahrnujících sport, které budou pro mládež atraktivní a zprostředkují jí důležité poznatky z oblasti zdraví a hygieny, občanských povinností, diskriminace a překonávání sociálních bariér
- zařazení rozvoje prostřednictvím sportu a boje proti diskriminaci do osnov vzdělávacích institucí

Řešení nerovnosti žen a mužů a osvěta v této oblasti

- osvěta mezi učiteli a trenéry, v médiích i sportovních organizacích a mezi dalšími zainteresovanými subjekty, která zajistí, že příslušníci obou pohlaví budou mít stejný přístup ke všem sportům
- strategie zaměřené proti stereotypům ohledně pohlaví a sexuální orientace a proti dalším formám diskriminace; ochrana všech, kdo svou svobodnou volbou a provozováním sportu porušují společenské konvence
- posouzení sociokulturního kontextu a výběr vhodných druhů sportu (postupné kroky) vyhovujících konkrétním cílovým skupinám
- řešení pedagogických a didaktických otázek, pokud jde o dynamiku koedukovaných a dalších skupin z hlediska pohlaví
- aktivní identifikace a vytváření modelů (především) ženských rolí a jejich vědomé a systematické využívání
- požadování a zajišťování vhodných a bezpečných prostor, kde budou dívky a ženy moci sportovat
- identifikace hlavních subjektů, které brání účasti žen, a zapojování těchto subjektů do všech fází procesu plánování, provádění a hodnocení

Média a kampaně

- zajišťování osvěty tím, že média nebudou šířit předsudky a stereotypy a budou informovat o úspěších a pozitivěch, aby zajistila vyvážené vnímání zranitelných nebo znevýhodněných skupin
- navázání spolupráce se soukromými i veřejnoprávními médii proto, aby informovala o otázkách rozvoje prostřednictvím sportu a zpřístupňovala informace především marginalizovaným společenstvím
- vytvoření strategie budování kapacit médií pomocí školení a informování novinářů o rozvoji prostřednictvím sportu
- konzultace a aktivní komunikace s rozvojovými neziskovými organizacemi z Jihu a navazování partnerství pomocí projektů v rámci platformy jako Mezinárodní platforma

pro sport (International Platform on Sport and Development) nebo Fotbal dává naději (Football for Hope)

Sport a řešení konfliktů

- i když sport jako takový konflikty neřeší, měl by se využívat jako nástroj prevence násilí, etnických a regionálních nepokojů a válek
- využívání sportu jako prostředku k navázání dialogu a kulturní výměny v oblastech, kde nedávno skončil konflikt
- zavedení dlouhodobých programů založených na sportu, které napomohou usmíření dřívějších nepřátelských stran ve válkách a konfliktech, včetně dětských vojáků a dalších obětí
- zapojení místních občanských organizací a místních politických představitelů a konzultace a spolupráce s nimi
- poskytování školení a poradenství místním neziskovým organizacím, aby dokázaly využívat dostupné možnosti financování